

บันทึกผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียน
เลขที่ กน.อพร.RC 001/2555: วันที่ 29 กันยายน 2555

ตามระเบียบองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย
ว่าด้วยการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนของประชาชน พ.ศ.2553
โดยคณะกรรมการรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนจากประชาชน

2.รายการ “ที่นี้ไทยพีบีเอส” ออกอากาศเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2555 บรรณาธิการและผู้สื่อข่าวเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับความเสื่อมเสียของพุทธศาสนา เสนอภาพพระภิกษุ สามเณร โดยใช้ถ้อยคำน้ำเสียงที่แสดงออกถึงการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

เรื่องที่ 2.ผู้ชมได้ร้องเรียนรายการ “ที่นี้ไทยพีบีเอส” ออกอากาศเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2555 ว่า บรรณาธิการข่าวและผู้สื่อข่าวเสนอสื่อบุคคล “หวังพระสงฆ์กับพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ” ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับความเสื่อมเสียในพุทธศาสนา โดยเสนอภาพของพระภิกษุ สามเณร ที่มีลักษณะกิริยาท่าทางแสดงออกถึงอัตลักษณ์ของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ ซึ่งผู้สื่อข่าวได้ใช้ถ้อยคำและน้ำเสียงแสดงออกถึงการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยใช้คำว่า “เบี่ยงเบนทางเพศ” รวมถึงบทสัมภาษณ์แหล่งข่าวที่เรียกบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศว่าเป็น “พวกแอบจิด” กรณีดังกล่าวผู้ร้องเรียนขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติงานของบรรณาธิการข่าวและผู้สื่อข่าว ในการนำเสนอเนื้อหาข่าวด้วยภาพ และถ้อยคำที่สร้างความเสียหายและละเมิดสิทธิมนุษยชนของบุคคล ที่มีความหลากหลายทางเพศเพื่อรักษามาตรฐานการผลิตและแสดงความรับผิดชอบต่อจริยธรรม และจรรยาบรรณของสื่อสาธารณะ

คณะกรรมการฯรับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณา:

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ 3/2555 เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2555

คณะกรรมการฯพิจารณาเรื่องร้องเรียน:

การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ 4/2555 เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2555

คณะกรรมการนโยบายรับรองการพิจารณาของคณะกรรมการฯ:

การประชุมคณะกรรมการนโยบาย ครั้งที่ 5 /2555 เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2555

ข้อพิจารณาของคณะกรรมการฯ

คณะกรรมการฯรับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนจากประชาชน พิจารณาในประเด็นว่ากรณีการกระทำดังกล่าว ถือเป็นการขัดต่อข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมของวิชาชีพเกี่ยวกับการผลิตและการเผยแพร่รายการ พ.ศ.2552 ข้อ 7 จริยธรรมด้านการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความเป็นส่วนตัว และการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล ดังต่อไปนี้หรือไม่

-ข้อ 7.1 เรื่อง “การปฏิบัติงานในทุกขั้นตอน การผลิตรายการในทุกรูปแบบ ต้องเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่เสียดสีบุคคล กลุ่มบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศสภาพ เพศวิถี อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรมหรือความคิดทางการเมืองที่ไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ”

-ข้อ 7.2 “การนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ เพศสภาพ เพศวิถี ต้องดำเนินการอย่างเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ รวมทั้งสิทธิเสรีภาพในการรับรู้ของประชาชน แต่ต้องมีเหตุผลและคำนึงถึงความเหมาะสมกับบรรทัดฐานค่านิยมของสังคม และเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา”

คณะกรรมการฯ พิจารณาจากหนังสือร้องเรียน หนังสือชี้แจง และรับฟังคำชี้แจงเพิ่มเติมจากบรรณาธิการข่าวและผู้สื่อข่าวแล้ว ที่ประชุมได้พิจารณาในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ภาษาที่ใช้ในการรายงานข่าว โดยเฉพาะที่มีความอ่อนไหวด้านศาสนาและวัฒนธรรม ทีมงานมีการตรวจทานก่อนออกอากาศหรือไม่ ภาษาและถ้อยคำเช่นใด เหมาะสมหรือไม่ มีการทบทวนประการใด

2. ทีมงานมีความเข้าใจในประเด็นที่เกี่ยวกับจริยธรรม การเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในจริยธรรมข้อ 7 ว่าด้วยภาษา เพศสภาพ เพศวิถีอย่างไรบ้าง

3. ทีมงานได้เปิดโอกาสให้ตัวแทนของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ ได้แสดงทัศนะความคิดเห็นบ้างหรือไม่

4. ภาพที่ได้จากสื่อออนไลน์บางช่วง บางตอน มีการทบทวนพิจารณาคัดเลือกก่อนนำมาใช้ออกอากาศหรือไม่

ที่ประชุมเห็นว่า ทีมงานมีความกล้าหาญที่นำประเด็นปัญหาการพระสงฆ์มานำเสนอ การแสวงหาข้อมูลทำได้ดี สามารถนำเสนอได้รอบด้าน ส่วนประเด็นการร้องเรียนเกี่ยวกับการใช้คำสรรพนาม ไม่ได้มาจากผู้สื่อข่าวแต่เป็นคำให้สัมภาษณ์ของแหล่งข่าว

อนุกรรมการฯ จึงมีมติให้ยกข้อร้องเรียน แต่ขอให้ทีมงานระมัดระวังการใช้ถ้อยคำภาษา ไม่ให้กระทบความรู้สึกของบุคคลทั่วไป และต้องรักษามาตรฐานการใช้ภาษาให้ถูกต้องและเหมาะสม และให้ทีมงานทำความเข้าใจกับผู้ร้องเรียนว่า ประเด็นหลักที่นำเสนอคืออะไร และจะนำข้อร้องเรียนไปปรับปรุงการนำเสนอข่าวต่อไป ขณะเดียวกันให้คณะกรรมการบริหารฯ เร่งจัดทำสไตลบุ๊ก สำหรับนำมาใช้ร่วมกันของทางสถานีให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยให้คำนึงถึงความละเอียดอ่อนทางวัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อทางลัทธิ ศาสนา รสนิยม และชาติพันธุ์

ผลการพิจารณา (มติรับรองโดยคณะกรรมการนโยบาย)

คณะกรรมการนโยบายรับรองรายงานของอนุกรรมการฯ รับและพิจารณาเรื่องร้องเรียนจากประชาชน

นางสลิลโรจน์ โชติลภัส เลขานุการอนุกรรมการ ผู้บันทึก

รศ. มาลี บุญศิริพันธ์ ประธานอนุกรรมการฯ ผู้ตรวจสอบ